

Civilsamhällets roll i en demokratiseringsprocess

En komparativ studie mellan Sydkorea och Indien

Abstract

Är civilsamhället en viktig faktor i demokratiseringsprocessen? Det är en fråga som både har empiriska för- och motbevis. Vår undersökning består av en komparativ studie mellan Sydkorea och Indien där civilsamhället först genomgått en begreppsutredning, för att komma fram till vad som egentligen menas med begreppet Civilsamhälle. Utifrån vår definition har vi sett på transitionsprocesserna i de båda länder för att försöka komma fram till vilken roll civilsamhället har haft, om vår definition har varit användbar samt vad det är i civilsamhället som kan ha störst påverkanskraft. Vår analys blir extra intressant då civilsamhället som begrepp ofta kritiserats för att vara euro-centrerat. Går det överhuvudtaget att applicera på andra länder i världen.

Den komparativa metoden har gjort att vi har kunnat gå på djupet i våra fall men samtidigt har generaliseringsmöjligheten minimerats. Efter vår studie kan vi dock konstatera att teorin om att det behövs ett civilsamhälle för att initiera en demokratisk transition har förstärkts samtidigt som vi har kunnat bidra med en teoriutvecklande del där sociala rörelser kan lyftas fram som en av de viktigare delarna av civilsamhället.

Nyckelord: Civilsamhälle, Sociala rörelser, Föreningsliv, Indien, Sydkorea

Antal ord:

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
2	Metod & Empiri	2
2.1.1	Begreppsutredande studie	2
2.1.2	Design och lika utfalls-design	2
3	Begreppsutredning	4
3.1	Civilsamhälle.....	4
3.1.1	Civilsamhället – Eurocentrerat	5
3.1.2	Civilsamhälle och demokrati.....	6
3.1.3	Vår definition	8
3.2	Våra Variabler	10
3.2.1	Sociala rörelser	10
3.2.2	Föreningsliv.....	11
4	Fallstudie	14
4.1	Sydkorea.....	14
4.1.1	Asiatiska värden	14
4.1.2	Sydkoreas demokratiska transition.....	15
4.1.3	Sydkoreas sociala rörelser - en förutsättning för demokratisering?.....	17
4.1.4	Alternativa förklaringar	18
4.2	Indien.....	19
4.2.1	Historisk bakgrund	19
4.2.2	Civilsamhället i Indien	20
5	Analys	21
6	Slutsats	23
7	Referenser	24

1 Inledning

Hur ska man främja demokrati i de länder som under lång tid har varit under auktoritärt styre och hur ska man stötta de länder som har pendlat fram och tillbaka på demokrati-skalan? Det anser vi är en relevant och väldigt aktuell fråga i det statsvetenskapliga forskarsamhället. Från väst har man ofta synen på hur demokratiseringen ska gå till och hur de demokratiska institutionerna ska se ut. Dock finns det flera exempel på då väst som extern aktör har försökt påverka ett lands process och där det inte har fungerat, Irak är där ett tydligt exempel.

Men vad är det som gör att ett land påbörjar en demokratisk transition? Vi har valt att fokusera på en faktor som är omdiskuterad. Den faktorn är civilsamhället. Civilsamhället som skapar en viss politisk kultur där autonoma organisationer får agera fritt från staten och där det finns politisk pluralism eller krav på politisk pluralism eller olika maktcentra. Varför vi tycker att civilsamhället är viktigt att undersöka är för det internationella samfundet har en syn på att NGOs har en viktig roll i demokratiarbete. Bistånd och olika resurser går ofta via NGOs och inte via stater för att stödja projekt eller exempelvis hjälpa till vid olika katastrofer. NGOs som just betyder non-governmental organisations och därmed är skilda från statlig inblandning (Kaldor 2003: kap4).

I vår uppsats kommer vi pröva teorin om att civilsamhället är en förutsättning för att en demokratisk transition ska komma till stånd. Med vår undersökning hoppas vi kunna bidra till den diskussion som pågår på området. Eftersom civilsamhället är ett vitt begrepp är vår huvudsakliga ambition att försöka komma fram till vad som skulle kunna vara den viktigaste komponenten inom civilsamhället och som därmed skulle kunna vara en viktig förutsättning för demokratisering. Vår problemformulering blir då således: Vilken faktor i civilsamhället är viktigast i en demokratiseringsprocess?

2 Metod & Empiri

2.1.1 Begreppsutredande studie

Civilsamhället är ett begrepp som precis som demokrati kan innebära olika saker beroende på vad man inkluderar i begreppet. Betydelsen av civilsamhället har även förändrats över tid. Därför innefattar vår studie en begreppsutvecklande del. Enligt Eaissanon mfl kan en begreppsutredande studie skapa en viss ordning bland alla definitioner som ett begrepp kan skapa (Esaïsson, mfl, 2007:36) och det är även vår ambition. Men vår studie slutar inte där, vi ska göra vad Esaïsson kallar en empirisk pilotstudie (Esaïsson, mfl, 2007:36) där vi studerar civilsamhället som fenomen och utifrån vår argumentation finna en definition som i vår undersökning ska testa som ett samband eller till och med en förutsättning för demokratisering. Går det att applicera ett begrepp med västeuropeiska rötter på länder i andra delar av världen är något som vi också kommer att diskutera i vår studie.

Vi har valt att använda redan publicerat empiriskt material och vi kommer inte utföra några egna undersökningar eller mätningar av civilsamhällets komponenter. Och det material vi samlar in kommer bestå av sekundärkällor.

2.1.2 Design och lika utfalls-design

Forskningsdesignen som vi har valt att utgå ifrån kommer att ha teoriprovande ambitioner. Vi kommer att utgå ifrån de två olika metoderna; mest olika-design och lika utfalls-design. Detta eftersom vi vill undersöka vilken slagkraft teorin om det civila samhället egentligen har och vi har valt våra två fall efter lika utfalls-designen då de båda länderna är konsoliderade demokratier i dag.

När man gör en teoriprovande studie har man som mål att se om man antingen kan stärka, försvaga en eller flera teorier, eller se om vissa teorier är starkare och mer relevanta än andra. Därav är det teorin och inte fallen som kommer ligga i fokus för vår studie (Esaïsson, mfl, 2007:42). Och för att göra denna studie har vi, som nämnts ovan, valt att använda oss av mest olika-design. Mest olika-design innebär att den beroende variabeln det vill säga utfallet i de båda fallen är den samma medans de skiljer sig åt när det kommer till de oberoende variablerna. (Landman, 2008:70). Detta passar bra in i vår studie eftersom vi enbart har två fall och gör därav en fåfalls-studie, så behöver vi inte oroa oss för att fallen vi vill undersöka med samma beroende variabel ska ta slut

som de skulle kunna gör om man vill använda mest olika-design på en mer kvantitativ fler- falls analys (Landman, 2008:76).

I sin bok om komparativa studier definierar Todd Landman fåfalls-studier som undersökningar där fall avsiktligt valts ut och som är mer än eller lika med två men ett betydligt mindre antal fall än vad som finns i den stora globala kontexten. Genom färre fall kan man mer djupgående fokusera på hur det ser ut i länderna än att få en övergripande förståelse för hur det ser ut mellan länderna (Landman, 2008:68-69).

Våra fall som vi har valt att tillämpa teorin på är Indien och Sydkorea. Båda räknas som demokratier i dag enligt Freedomhouse demokratiindex (www.freedomhouse.org) men tillämpar sig bra till studien eftersom civilsamhället innan transitionen till demokrati sett annorlunda ut i de båda fallen. Indien och Sydkorea skiljer sig åt när det gäller hur civilsamhället har sett ut innan demokratiseringsprocessen påbörjades. Indien har en tradition som innefattar ett flertal komponenter i civilsamhället, bland annat en tolerant attityd mellan de olika grupperna i landet samt en uppfattning av ett själv-reglerande samhälle under en begränsad stat. Gandhi tog hjälp av det kulturella material som fanns i Indien, både under och efter självständighetsrörelsen för att omarbete det civila samhälls konceptet och även för att bygga ett politiskt samhälle i Indien (Elliot, 2003, s.32). I Sydkorea som har haft en historia av auktoritärt styre var ett civilsamhälle utan någon statlig förbindelse olagligt (Letki, 2009, s.161). Där av blir både mest olika-design och lika utfalls-design relevanta för studien.

Eftersom vår studie av civilsamhället tar avstamp i problemformuleringen att vi vill se vad det är för oberoende variabel i civilsamhället som påverkar mest i en demokratiseringsprocess, har vi vår beroende variabel klar, det vill säga demokrati, vilket gör att vi använder oss av metoden lika utfalls-design. Grundtänkaren för denna metod, John Stuart Mill, antydde att för att hitta varför ett utfall inträffar måste man studera fall där det specifika utfallet redan existerar (Esaiasson, mfl, 2007, s.128).

När man använder mest olika design har man oftast en förförståelse för vilka variabler som kan tänkas vara orsaken bakom utfallet (Esaiasson, mfl, 2007, s.129). Här har vi även valt ut två variabler inom civilsamhället som kan tänkas väga tyngre när det kommer till demokratisering; ett starkt föreningsliv och sociala rörelser (mer om dem i kapitel 3).

Ett problem vi dock kan stöta på är extern validitet. När man gör en teoriprovande studie, är det viktigt till vilken mån det går att generalisera slutresultaten, alltså den externa validiteten, till andra, nya fall, i en annan kontext än den som undersökningen gjorts i (Esaiasson, mfl, 2007:100). Men eftersom vi håller oss på en lägre abstraktionsnivå offerar vi en del av den möjligheten medans vi i stället får en större möjlighet att operationalisera idéerna mer så att de passar in i den kontext vi befinner oss i vår studie (Landman, 2008:69). Därav blir förhoppningsvis våra slutsatser stående på en stark empirisk grund i den kontext vi har gjort vår studie (Esaiasson, mfl, 2007:99).

3 Begreppsutredning

För att kunna undersöka civilsamhällets roll i en demokratiseringsprocess behövs en begreppsutredning för att ta reda vad ett brett begrepp som civilsamhället egentligen innebär.

3.1 Civilsamhälle

Civilsamhället är ett begrepp som är vida definierat och har förändrats över tid. Man kan se civilsamhället som ett normativt begrepp, ett ideal som är värt att sträva efter men vi har ambitionen att istället se hur det verkligen ser ut. Har civilsamhället en funktion som samlar människor till politisk aktivism eller är det ett rum för frivilligorganisationer som övertar statens uppgift för att tillhandahålla välfärdstjänster.

På 1200-talet när katolska kyrkan hade ett stort inflytande över det sociala och politiska livet myntades begreppet "societas civilis", en sfär som var fri från kyrkans inflytande. (Mahajan 2003:168f). Under 1600-och 1700-talet användes begreppet som en motsats till naturtillståndet. Ett samhälle som hölls ihop av lagar som säkerställde vissa grundläggande rättigheter hos medborgarna. Ett samhälle styrt av "the rule of law". Civilsamhället var inte skilt från staten utan var snarare ett begrepp på ett helt samhälle som hade undertecknat ett socialt kontrakt, någon typ av konstitution (Kaldor, 2003:31). Detta kontrakt ledde enligt Mary Kaldor till respekt inför lagen och en våldskontroll och skapade förtroende människor emellan. Man gick från ett tillstånd som Thomas Hobbes kallade ett "allas krig mot alla" till ett civiliserat samhälle (Kaldor, 2003:29-32). Kaldor tar upp John Locke och Adam Smith som kom att utvidga begreppet. Locke ansåg att privat egendom var en viktig rättighet som kom att innefattas i civilsamhälle och Adam Smith förde in marknadsekonomin som en viktig komponent (Kaldor 2003:33).

Filosofen under upplysningstiden såg till skillnad från tidigare tänkare, civilsamhället som en sfär som var fri från statlig inblandning och som skyddade från statens övertramp på nya förvärvade individuella fri- och rättigheter (Edwards 2009:7). Charles Taylor refererar till filosofen Hegel som hade en syn på ett civilsamhälle som var delvis självständigt från staten med en social aktivism som inte skulle blandas samman med statlig aktivitet (Taylor 2003:43). Kaldor refererar också till Hegel som civilsamhället som en sfär skild från staten och familjen. Han likställde civilsamhället med det borgerliga samhället, bürgerliche Gesellschaft och precis som Smith ansåg, skulle marknaden innefattas i begreppet

(Kaldor 2003:33). Enligt Edwards såg Hegel att det fanns konflikter och att det rådde ojämlikhet inom civilsamhället mellan olika ekonomiska och politiska intressen. Staten hade till uppgift att övervaka (Edwards 2009:8) och styra enligt allmänhetens bästa (Kaldor 2003:34).

Mary Kaldor refererar till en annan filosof, de Tocqueville som inte använde sig av termen civilsamhälle, men utifrån det amerikanska samhället såg han några komponenter som han ansåg var viktiga för individens frihet. Dessa var bland annat självstyre på lokal nivå och föreningsliv (Kaldor, 2003:34).

Kaldor refererar även till Marx och Engels som använde sig av Hegels definition av civilsamhället som det borgerliga samhället, bürgerliche Gesellschaft. De ansåg att civilsamhället stod över staten och att staten användes för att driva igenom den styrande klassens intressen (Kaldor, 2003:35). Mahajan diskuterar Marx syn på civilsamhället som en domän för specifika grupperns intressen (Mahajan 2003:178). Marxisten Gramsci diskuterade begreppet vidare under 1900-talet och ansåg att det borgerliga samhället hade etablerat en borgerlig hegemoni. Den gick endast att bryta genom en politisk kamp inom civilsamhällets institutioner. Denna aktivistiska syn på civilsamhället togs över av andra vänstertänkare som såg civilsamhället som en plats att organisera motstånd både mot staten och det kapitalistiska samhället (Kaldor,2003:36-37).

En annan filosof som Kaldor refererar till är Habermas som utesluter marknaden från sin definition av civilsamhället och ser civilsamhället som ett utrymme där människor engagerar sig i organisationer och nätverk och driver frågor, som rör den privata sfären, till den politiska sfären (Kaldor 2003:37f). Enligt Edwards ansåg Habermas och andra kritiska tänkare att idealbilden av ett civilsamhälle var en demokratisk organiserad sfär som styrdes av dess medlemmar under gemensamma värderingar (Edwards 2009:9). Enligt Kaldor kom familjen återinföras i begreppet vilket kan bero på kvinnorörelsen framväxande på 1970- och 80-talet. Den privata sfären blir också politisk och omfattar kampen för jämställdhet och för homosexuellas rättigheter (Kaldor, 2003: 37-38).

I motstånd mot den aktivistiska synen på civilsamhället växer en annan typ av icke-aktivistisk civilsamhälle fram där man inte hade några ambitioner att fördjupa eller vidga demokratin. Civilsamhället blev istället ett utrymme för service- och välfärdstjänster som inte tillhandahölls av staten. Detta synsätt på civilsamhället namnger Kaldor som den nyliberala versionen (Kaldor, 2003:38).

3.1.1 Civilsamhället – Eurocentrerat

Begreppet civilsamhället har sitt ursprung i Västeuropa, av västeuropeiska tänkare (Elliot, 2003:5) Sedan dess har civilsamhället som fenomen spridit sig över världen. På 1980-talet var de sociala rörelserna utbredning stor i Östeuropa och även i Latin Amerika blev de en viktig samhällskraft (Kaldor, 2003:74). Trots detta kritiserar begreppet civilsamhälle ofta för att vara eurocentrerat. (Kaldor 2003:141-142) Diskussionen handlar om att sättet att organisera en stat mellan institutioner, och samhälle är baserat på en Västeuropeisk modell. Civilsamhället

är utformat utifrån liberala individualistiska värden och de klasskonflikter som har rått i Väst. Leki diskuterar även konfucianismens annorlunda syn på relationer mellan individer och mellan individer och staten. Hon refererar också till de annorlunda olika politiska, sociala och ekonomiska förutsättningar som länder i Afrika och Asien har mot de Västeuropeiska (Letki, 2009:166).

Denna begreppskonflikt kan uppstå när NGO:s från Nord och andra transnationella medborgarnätverk med stöd i Västeuropa har för avsikt att stärka civilsamhället för att försöka främja demokratisering i tredje världen. Värden som nord tycker är viktigt att implementera kan strida mot de värden som för länder i syd är en viktig del av samhället. (Kaldor, 2003:130)

Kritiken mot civilsamhället som eurocentrerat kan dock bero på vad man inberäknar i begreppet civilsamhälle. Carolyn M. Elliot hävdar att många samhällen har haft föregångar till civilsamhället. Hon tar upp Arabsamhällen som exempel där de har haft en lång tradition av olika grupper som agerat självständigt ifrån staten. Hon tar även upp Kina som innan Mao hade ett rikt föreningsliv bestående av fackföreningsrörelser, organisationer av intellektuella medborgare, och organisationer baserat på klantillhörighet (Elliot, 2003:31f). Elliot hävdar att inom den indiska traditionen finns många komponenter av ett civilsamhälle. Exempel på detta är att det finns en tolerans mellan olika grupper, olika organisationer har haft ett visst självstyre under staten. Det finns också inslag av individualism i den Hinduistiska religionen. Människor avgör sitt eget öde genom att göra olika livsval. (Elliot, 2003:32) Elliot hävdar också att Islam, tvärtemot vissa skeptiker mot Islam och demokrati (Welzel 2009:80), som religion med deras syn på jämställdhet och respekten inför autonoma grupper skapar goda förutsättningar för att utveckla ett civilsamhälle (Elliot 2003:32). Samtidigt har civilsamhället i Europa växt fram under en process. Europa har inte alltid varit toleranta mot autonoma grupper och haft ett blomstrande föreningsliv och pluralism. Det är politisk kultur som har skapats genom förhandlingar och en ökad tolerans mot olikänkande (Elliot, 2003:29-30)

3.1.2 Civilsamhälle och demokrati

Natalia Leki skriver i Democratization att samhällen med ett aktivt civilsamhälle har större chans att uppnå en konsoliderad demokrati medan samhällen med motsatt egenskap har svårt att både påbörja en process och konsolidera demokratin (Letki 2009, s.161).

Många forskare hävdar att civilsamhället skapar ett samhälle byggt på deltagande, en spridning av liberala värden och möjliggör mekanismer för statligt gensvar. (Leki 2009:159) Natalia Leki refererar till Coleman som hävdar att sociala relationer är en viktig faktor för att få tillgång till information (Leki, 2009:161). Informella och formella organisationer och nätverk skapar platser där människor kan samlas och sprida information och idéer. Människor kan lära sig att samarbeta och ifrågasätta den styrande eliten (Leki, 2009:161). Leki

refererar till Claibourn och Martin och förklara att det är därför formella och informella interaktioner underlättar institutionellt gensvar, ökat politiskt deltagande och mobiliseringsförmåga (Lekti, 2009:161) I många auktoritära och totalitära stater är civilsamhället förbjudet eller begränsat. I dessa sammanhang blir informella nätverk viktigt för att sprida information och det måste inte ske i den publika sfären utan arbetsplatser och lokala mötesplatser kan bli basen för mobiliseringen (Lekti, 2009:161).

Gurpreet Mahajan beskriver att svaga stater, såsom USA och Storbritannien, ofta har ett starkt civilsamhälle. Fackföreningar sluter oftare avtal med arbetsgivare och olika intressegrupper har stort utrymme att utöva makt och inflytande. I dessa civilsamhällen kan det bli en maktkamp mellan olika grupper och staten kan välja att favorisera ekonomiskt starka grupper (Mahajan, 2003:179). Han refererar vidare till Birnbaum som säger att en stark institutionaliserad stat ofta har ett svagt civilsamhälle och intressegrupper har ett begränsat utrymme att påverka politiken. När civilsamhälle är svagt är ofta staten det som civilsamhället mobiliserar sig emot (Mahajan, 2003:179f). Mahajan fortsätter referera till Birnbaum som utifrån denna diskussion inte kan se civilsamhället som en beroende variabel till demokratisering men som istället kan förklara olika typer av politisk mobilisering och ”kollektiv aktion” (Mahajan, 2003:180) Mahajan tar även upp en annan åsikt där civilsamhället har en betydande roll i demokratiseringen. I totalitära stater, där civilsamhället står i kontras till staten kan flera olika grupper enas, trots sina olikheter mot staten då de eftersträvar samma mål, individuella rättigheter (Mahajan, 2003:181).

Det finns alltså teorier om att civilsamhället underlättar demokratisering men Lekti poängterar att det inte finns några klara samband (Lekti, 2009:159) Dels finns det exempel på länder som har haft starka civilsamhällen men som haft svårigheter att konsolidera en demokrati. Lekti tar upp Polen och Brasilien som exempel. Dels finns det länder som med ett svagt civilsamhälle har lyckats konsolidera demokrati. Här lyfts Spanien upp som exempel. Närvaro eller icke närvaro av ett civilsamhälle kan därför inte förklara demokratiseringen (Lekti, 2009:164).

Det finns också grupper inom civilsamhället som kämpar emot demokrati och öppenhet. Carolyn M. Elliot lyfter fram Sheri Bermans diskussion om hur nazisterna i Tyskland, genom ett aktivt civilsamhälle, transformerade Tyskland från en demokrati till diktatur (Elliot 2003:15).

Lagen och civilsamhället kan också skapa diskussion. Är grupper som arbetar utanför lagen en del av civilsamhället. Elliot hävdar att guerillagrupper, kriminella gäng, terroristorganisationer eller maffia inte kan inberäknas i detta begrepp (Elliot, 2003:11) Samtidigt refererar Elliot till Partha Chatterjee som lyfter upp nybyggarsamhällen utanför Calcutta som ockuperar mark illegalt men som kämpar för sina rättigheter för att tillsammans lösa problem när det inte får tillgång till social service (Elliot, 2003:11), detta borde väl kunna inberäknas som en del av civilsamhället. Det finns andra synvinklar på grupper agerande utanför lagen. Mary Kaldor lyfter fram de nationalistiska och fundamentalistiska rörelserna som är en del av de nya rörelserna inom civilsamhället och som kan använda våld för att få igenom sin politik (Kaldor, 2003: 110-111).

Béteille hävdar att civilsamhället har två fiender, den ena är staten den andra är religionen (Béteille 2003:203) Båda två kan hota civilsamhällets autonomi. Men Béteille är väl medveten om att så inte alltid är fallet. Han refererar till Toqueville som ofta hade USA i baktankarna när han diskuterade civilsamhället. Kyrkans roll bidrog till civilsamhällets tillväxt dock såg han att civilsamhället fungerade bäst när kyrkan var skild från staten (Béteille, 2003:203). I Latin Amerika har kyrkan varit en viktig aktör i civilsamhället och i demokratiseringsprocesser (Letki 2009:161) och Béteille anser inte att man ska förhindra religionen att existera, och drar paralleller till Stalin som när han förtryckte kyrkan i Sovjet Unionen även förtryckte civilsamhället. Respekt och tolerans för religioner är viktigt. Det stora hotet mot civilsamhället är just intoleranta religionsuppfattningar med totalitära ambitioner (Béteille 2003:204-205).

Det råder också en diskussion om vad som kommer först. Skapar civilsamhälle demokrati eller är det snarare demokrati som underlättar för ett utvecklat civilsamhälle. Lorenzo Fioramonti och Antonio Fiori refererar till Diamond som säger att ett aktivt civilsamhälle är viktigare för att konsolidera en demokrati än för att påbörja transitionsprocessen (Fioramonti & Fiori 2010:86).

3.1.3 Vår definition

Hur ska man då definiera termen civilsamhälle? Olika tänkare har fört in olika egenskaper. Förändringar i historien har gjort att civilsamhälle har haft olika funktioner, innefattat olika typer av rörelser och även haft olika stor betydelse som samhällskraft. Hur stor påverkan civilsamhället har är något vi kommer diskutera i denna uppsats men för att kunna svara på det behöver vi en väl övervägd definition på civilsamhället och vad termen egentligen innebär.

Mary Kaldor definierar civilsamhället som "*[..] det medium genom vilket ett eller flera sociala kontrakt mellan människor, både kvinnor och män, politiska och ekonomiska maktcentra förhandlas fram och reproduceras*" (Kaldor, 2003:67). Med sociala kontrakt menar Kaldor konkreta "institutionella" överenskommelser men även vardagliga processer där autonoma organisationer fördjupar individens makt och deltagande. En plats där det förs samtal med respekt för andra människors åsikter, men där åsikter stöts och blöts. Något som Kaldor benämner som politik (Kaldor, 2003:67).

Det finns den nyliberala versionen av civilsamhället som Mary Kaldor refererar till, som vi skriver om under avsnitt 3.1. Michael Edwards refererar till "the libertarian Cato Institute in Washington D.C" som säger att civilsamhälle innebär utbredningen av den fria marknaden där politikernas maktbefogenheter minimeras (Edwards, 2009:2) Detta begrepp kan man se i kontrast till vad Mary Kaldor kallar för aktivistversionen som ofta drevs fram av de nya sociala

rörelserna, där man ville förändra maktförhållandena mellan staten och samhället (Kaldor 2003:19).

Elliot refererar till att en vanlig definition av civilsamhället är en sfär mellan familjen och staten där människor organiserar sig i autonoma nätverk utanför exempelvis sin klan vid sidan av marknaden (Elliot 2003:7-8). Elliot vänder sig därmed ifrån Habermas definition där marknaden inkluderas. De samhällen i Arabvärlden som bygger på en traditionellt organiserade klientillhörighet har inget blomstrande civilsamhälle utifrån denna definition (Elliot, 2003:8) Utifrån diskussionen om civilsamhället som eurocentrerat kan Elliots avgränsning därför ses som problematisk.

Inkluderas även informella organisationer i civilsamhället. Utifrån Kaldors definition måste även dessa organisationer kunna inberäknas. Det finns ett problem att endast inkludera formella organisationer i begreppet. I många byar i utvecklingsländer är föreningslivet begränsat, precis som i Europa hade människor från lägre samhällsklasser lite inflytande i den politiska processen och behövde hitta alternativa vägar för att göra sin röst hörd. (Elliot, 2003:9 Därför är det viktigt menar Ashutosh Varshney att människor träffas för att diskutera relevanta frågor utan inblandning ifrån staten (Varshney, 2001:368-369)

Vad är det som skiljer civilsamhället från det vanliga samhället och det politiska samhället. Har civilsamhället som uppgift att utmana makten eller endast skapa ett större folkligt inflytande (Elliot, 2003:10). Elliot undrar hur man ska se på en politisk opposition som aldrig får tillgång till makt. Tillhör de också civilsamhället? Samtidigt så finns det, som Elliot refererar till Charles Taylor, exempelvis fackföreningsrörelser som har ett nära samarbete med politiska partier i västvärlden. Det är svårt att göra en distinktion mellan civilsamhället och det politiska samhället (Elliot 2003:10-11).

Natalia Leki definierar civilsamhället som en fri sfär där den sociala aktivismen får agera fritt och som främst sker genom människors frivilliga deltagande i olika organisationer och föreningar. En bredare definition inkluderar även partier och sociala rörelser (Leki 2009:159).

Vi tror att en aktivist syn på civilsamhället är det som kan påverka en demokratiseringsprocess och väljer därför att inte använda den nyliberala definitionen på civilsamhället. Vad vi vill lyfta upp är just själva kärnan i civilsamhället. Lektis smalare definition på civilsamhället tror vi ger oss en bra bas att stå på. Samtidigt vill vi även inkludera sociala rörelser men vi tror inte att politiska partier ska inberäknas. I många auktorära stater är partier förbjudna och därmed tror vi inte att det behöver finnas politiska partier för att en demokratiseringsprocess ska ske. Som vi nämner tidigare under detta stycke kan det vara svårt att särskilja partier från sociala rörelser då gränsen inte alltid känns helt självklar. Därför väljer vi att bara använda oss av sociala rörelser. Att sociala rörelser ska inberäknas hänvisar vi till Mary Kaldor under detta stycke som anser att civilsamhället är vardagliga processer där människors åsikter konfronteras. Där tror vi att sociala rörelser spelar en stor roll.

3.2 Våra Variabler

I vår definition som är nästan den samma som Letkis breda definition på civilsamhället (utan politiska partier) finner vi våra två variabler; sociala rörelser och föreningsliv.

3.2.1 Sociala rörelser

Gemensamt för alla sätt att se sociala rörelser är att människor med olika etnisk bakgrund jobbar tillsammans för att få en förändring i just deras levnads kontext, genom att gå ihop och samarbeta i olika organisationer, vilka inte är lika hårt tyglade som NGO:er eller politiska partier (Kaldor, 2003:112). Tarrow talar om ”konfrontationspolitik som den bakomliggande tanken för sociala rörelser, vilket innebär att de handlingar som utförs är för att utmana andra människor eller staten i sig (Tarrow i Kaldor, 2003:112). I vissa samhällen kan människor ha svårt att ifrågasätta regimen och Mary Kaldor poängterar vikten av transnationella medborgarnätverk som en alternativ kanal för inhemska grupper som inte kan göra sin röst hörd på nationell nivå (Kaldor 2003:129) Michael Walzer anser också att internationella kontakter är viktiga för civilsamhället som då kan utmana statens makt (Walzer 2003: 79). På ett nationellt plan kan civilsamhället jobba för att få alla röster hörda genom att olika individer i civilsamhället samarbetar, eller jobbar själva, för olika anledningar. Detta är även grunden för civilsamhället att man har olika individer som går ihop och samarbetar för det allmänna goda (Tandon, 2003:64-65).

Mary Kaldor talar om att det finns ”gamla” och ”nya” sociala rörelser. Fackföreningar och självständighetsrörelser så som de antikolonialistiska rörelserna under 1900-talet kan räknas till de gamla rörelserna och deras mål var att utmana regimen om makten för att få en demokrati, allmän rösträtt och så vidare medan kvinnorörelser, fredsrörelser och demonstrationer för fred kan ses tillhöra den nya skolan av sociala rörelser som fokuserar mer på olika individers oberoende från staten (Kaldor, 2003:114-115). Vilken slagkraft de sociala rörelserna får i att påverka statens agerande beror främst på två faktorer; deras sätt och förmåga att kunna mobilisera sig och hur mottagliga staten är för rörelsernas olika krav och påtryckningar. De nya sociala rörelserna behövde också anpassa sig till myndigheternas krav och förändra sina mål för att de skulle kunna bli verklighet. Grupper som vägrade ge avkall på sina krav och inte fick något gehör för dem, marginaliserades och de kunde då se våld som enda möjlig utväg (Kaldor 2003:113).

När man talar om demokratiseringsprocessen menar man på att eliter inte endast är källan till att transitionen sker utan att de kontrollerar även utfallet av processen. Trots det så anses det viktiga samspelet mellan eliterna och de mobiliserade sociala aktörerna som nödvändigt för hur en demokratiseringsprocess ser ut, vilket i sin tur ifrågasätter den teorin, av att det är eliterna som styr processens gång, som tidigare har dominerat demokratistudier

(Rossi & della Porta, 2009:175-176). Här kan man se en förklaring till vår frågeställning, eftersom vi har gjort ett ställningstagande till att det är eliterna som styr vill vi ändå se till vilken grad och vad det är ur civilsamhället som påverkar eliternas beslut i demokratiseringsprocessen.

Sambandet mellan dessa två aktörer är att för att en transition mot demokrati ska inträffa, måste kraften hos folket öka. Genom att folket blir starkare och mer enade ger detta signalen till den auktoritära regimen att man måste öppna upp politiken och ge medborgarna en chans att påverka, om man vill undvika att bli avsatta eller att ett inbördeskrig bryter ut i landet. Mobiliseringen av folket påverkar eliterna att se att det finns nya och andra aktörer att ta hänsyn till när det kommer till förhandling, samt att de uppmanar till ett visst agerande hos eliterna och att de reglerar maktförhållandet mellan de förhandlande elit-parterna. Eliterna i sin tur påverkar de sociala rörelserna genom att de bestämmer öppenheten till den politiska möjligheten de nya aktörerna har genom att modifiera och tillämpa delar av de krav som ställs samt att acceptera vilka aktörer som får vara deltagande i processen (Rossi & della Porta, 2009:180-181). De sociala rörelsernas förmåga att hålla eliterna under ett folkligt tryck efter transitionen behövs för att demokratin ska konsolideras, men mobilisering av folket för demokrati leder inte till demokrati i sig (Rossi & della Porta, 2009:181-182).

Liknande som finns i föreningslivet finns det självklart rörelser som kan organisera sig mot demokrati och öppenhet (Kaldor, 2003:132). Ibland sker detta på grund av en ekonomisk eller politisk kris, och då kan medborgarna begära auktoritära lösningar på dessa problem och därav ger de legitimitet till icke-demokratiska aktörer. Ibland kan det även hända att även om de sociala rörelserna förespråkar demokrati så blir i stället regimen svar att öka sitt förtryck mot folket och underlätta för icke-demokratiska aktörer (Rossi & della Porta, 2009:177).

Men ur denna diskussion om sociala rörelser får vi en hint om att denna variabel är relevant när det kommer till att se på demokratiseringsprocessen i landet. Även fast de själva inte orsakar demokrati så vet vi nu att de är en del av processen i sig ändå.

3.2.2 Föreningsliv

En av de stora tänkarna inom civilsamhället, Tocqueville, uppmärksammade i sin studie av Amerika föreningslivets roll i samhället, där han menade på att det behövdes olika föreningar som kunde vara en mellanhand mellan familjen och staten (Tandon, 2003:61). Som denna mellanhand är drivkraften för civilsamhället att ge skydd från totalitära tendenser i en demokratisk stat och att fungera som en mekanism som framför medborgarnas problem, vilket i sin tur hjälper till att legitimera de politiska aktörerna i de demokratiska institutionerna. I detta

avseende ses civilsamhället som en bro mellan staten och medborgarna (Tandon, 2003:63). Man kan därför argumentera för att föreningarnas roll i en demokrati har en övervakande roll åt folket på regimen och staten vilket i sin tur leder till ett bra styrelsesätt av landet (Oommen, 2003:131). Genom att medborgare som är aktiva i föreningslivet, blir det vana vi att vara deltagande i olika former av aktiviteter, vilket i sin tur sedan leder till att de blir mer aktiva i hur de kan forma och påverka politiken i staten på lokal och nationell nivå. Detta genom att sannolikheten att de går och röstar, deltar i valkampanjer eller till och med går med i olika politiska grupper ökar desto vanare de är av att vara en del av en eller flera föreningar (Letki, 2009:162). Robert Putnam stämmer in i diskussionen om att föreningslivet är en viktig del i det civila samhället, eftersom det är en central variabel för att uppnå en stabil och effektiv demokrati, argumenten för är det bland annat den interna effekt som föreningslivet har på sina egna medlemmar och den externa effekt den har på staten, vilka båda har diskuterats tidigare (Putnam, 1993:11,89).

Genom ett aktivt deltagande i föreningar skapas olika nätverk mellan medlemmarna. För att dessa ska ha en positiv inverkan på demokrati är det viktigt att nätverken förenar människor från olika bakgrund och grupp- tillhörighet och inte skapar så kallade bindande nätverk som binder samman människor inom olika grupper, eftersom detta kan istället för att stabilisera demokratin försvaga den. Dock kan dessa nätverk ha en positiv effekt på en icke-demokratisk stat, genom att dessa kan få igång sociala rörelser och protester för liberalisering (Letki, 2009:165).

Självklart finns det även problem och kritik mot just föreningslivet. Studier av Estman och Uphoff har visat på att lokala organisationer implementerade av externa aktörer har med stor sannolikhet en förmåga att misslyckas och falla samman, medans de mest lyckade lokala organisationerna är de där initiativet för att blidas, beslutats lokalt i relativt sammanhållna samhällen (Estman och Uphoff i Putnam, 1993, s.91). Detta tros bero på två orsaker: De är inte tillräckligt förankrade i samhället när deras stöd utifrån försvinner och deras aktiviteter och problem som ligger i fokus är de som föredrogs av den externa aktören men är kanske inte det som är mest passande eller fördelaktig för den kontext som den befinner sig i. Trots detta så är det för internationella kommittéer ett av de vanligaste sätten att främja demokrati världen över, att investera resurser i att bygga upp ett starkt civilsamhälle (Letki, 2009, s.167).

Annan kritik som kan riktas mot föreningslivet är att trots att det ska vara obundet till staten är sammanlänkat på så sätt att aktörer inom civilsamhället och staten behöver varandra för olika anledningar, alltså kan relationen mellan de två vara både samarbetsvillig och samarbetande. För aktörer inom civilsamhället kommer att förlita sig på att staten både reformera sina statliga institutioner (för att till exempel minska brott mot de mänskliga rättigheterna) och civilsamhället i sig (till exempel genom att stärka lagar som motverkar sexuella trakasserier på arbetsplatser). Med detta menas att staten formar de begränsningar för, likväl som sociala initiativ i, det civila samhället. Så enligt Chandhoke kan man inte riktigt säga att föreningslivet i civilsamhället alltid verkar fritt från statlig inblandning (Chandhoke, 2003:46-47).

Annan kritik som har lagts fram mot föreningslivet är att enligt Michael Walzer så är det en ökande stor del människor som är oengagerade i föreningar och organisationer och för att få en social demokrati krävs ett samhälle av aktiva kvinnor och män där demokratin ligger i händerna på de många inte de få (Walzer 2003:80-81). Elliot menar på att civilsamhället kan vara exkluderande, alla människor kan inte delta på samma villkor. Hon refererar till Neera Chandhoke som uppger att människor i Indien utesluts ur demokratiska processen på grund av språkbegränsningar för vissa stammar (Elliot 2003:20f).

Trots denna kritik har vi valt ut föreningslivet som en av våra variabler för analysen. Både för den påverkande den har, som tidigare nämnts, på demokrati genom aktiva medlemmar samt för att föreningsfrihet är en fundamental del av de mänskliga rättigheterna (Tandon, 2003:62).

4 Fallstudie

Indien och Sydkorea ligger båda två i Asien men har olik politisk och historisk bakgrund. Indien var tidigare en brittisk koloni och har blivit påverkad av sin forna kolonialmakt bland annat vad gäller utformning av politiska institutioner. (McMillan 2008:741). Men forskare världen över har än i dag problem när det kommer till att förklara Indiens transition till att bli en konsoliderad demokrati (McMillan, 2008:732).

Sydkorea har en lång historia av auktoritära regimer och förtryck av oppositionen

och det Sydkoreanska samhället har influerats av något som kallas för asiatiska värden, som utgår från kollektivet snarare än individen (Rodan 2003:306-310).

Samtidigt har båda länderna lyckades genomföra en demokratiska transition och konsoliderats. Vi har valt att använda vår definition på civilsamhälle för att ta reda på om civilsamhälle som begrepp kan överföras till ett icke-europeiska/icke västland och om det kan vara en förutsättning eller en viktig faktor för demokratisering.

4.1 Sydkorea

4.1.1 Asiatiska värden

Många forskare har hävdad att Asien har en politisk kultur som står rakt i motsats till västerländska liberala värden. En kultur som är djupt rotad och som förhindrar framväxten av en liberal demokrati (Rodan 2003:306) då denna kultur fokuserar mer på gruppens intressen än individens (Rodan 2003:309). Forskning har visat på att starka auktoritära stater i Asien har förtryckt och förhindrat självständiga organisationer att agera fritt i samhället. Detta antas höra ihop med de asiatiska värden, eller den asiatiska kultur som är fientligt inställd till ett civilsamhälle (Moon 2010:481). Utifrån denna diskussion, är det då omöjligt att diskutera Sydkoreas demokratisering utifrån civilsamhället som en oberoende variabel?

Antaganden om Asiatiska värden som står i motsats till autonoma organisationer och liberala värden låter sig inte stå oemotsagda. Rodan refererar till Ho som snarare säger att istället för ett antal asiatiska värden finns det en stor variation av attityder och politiska övertygelser. När Asien moderniseras och utvecklas på ett socialt, politiskt och ekonomiskt plan kan dessa olika övertygelser komma i konflikt med varandra (Rodan:2003:308).

Rodan diskuterar den ekonomiska utvecklingens roll och kravet på ökad politisk pluralism i Asien. Ekonomisk tillväxt har lett till sociala förändringar och

nya politiska och ekonomiska maktcentra har uppkommit som utmanar den starka statliga kontrollen. Detta har lett till folkets ökade krav på ”the rule of law” och ökad transparens men även krav på mänskliga rättigheter och social rättvisa (Rodan 2003:307). Även Seungsook Moon anser att marknadens roll påverkar civilsamhällets utveckling, däremot finns det en tendens att starka kommersiella organisationer som får ekonomiskt stöd av finansiärer från affärssektorn och som försöker påverka den nationella politiken slår ut lokala organisationer (Moon 2010:482).

Moon anser att man måste titta på lokala förhållanden inom ett land eller en region, hur staten och civilsamhällets organisationer eller frånvaron av dem, påverkar den politiska sfären (Moon 2010:481). Kan man då se civilsamhället i Asien som en process precis som Elliots resonemang som vi skrev under stycke 3.1.1, att civilsamhället i Europa inte bara helt plötsligt fanns där utan har utvecklats efter förhandling mellan olika grupper (Elliot 2003:29).

Kan framväxten av ett civilsamhälle utifrån dessa nya synpunkter vara en betydande faktor i ett asiatiskt lands demokratisering, i detta fall Sydkorea.

4.1.2 Sydkoreas demokratiska transition

Sydkorea anges som ”Free” på Freedom House demokratiindex år 2010. (Freedomhouse 2)

1948 bildades Sydkorea som under 35 år varit ockuperat av Japan. USA och Sovjet delade upp den koreanska halvön, och under Koreakriget 1950-53 stred Sydkorea som uppbackade av USA mot Nordkorea som stöddes av Sovjet och Kina. Tre miljoner Koreaner dödades och skadades under kriget (Freedomhouse 2). Efter krigets slut tog en militärjunta över makten och begränsade den politiska opposition och civilsamhället. Denna åtstramning motiverades med att hotet från Nordkorea fortfarande var högst aktuellt (Freedomhouse 2). En massmobilisering av studenter lyckades tvinga regimen att avgå i april 1960 (Fioramonti & Firoi 2010:89) men 1961 tog General Park Chung över makten och styrde landet i nästan två decennier och under denna period liberaliserades ekonomin och Sydkorea utvecklade en exportinriktad industri (Shin & Tusalem 2009:362). Chung genomförde en valutareform, stärkte finansiella institutioner och införde en mer flexibel ekonomi. En lånefinansierad industri expanderade. På 1970-talet gjordes statliga investeringar samt genomfördes skattepolicys för att främja kemikalieindustrin och elektronik- samt bilindustrin (U.S Department of State). Den Sydkoreanska ekonomin växte men staten hade fortfarande en stor kontroll över ekonomin och dess investeringar (U.S Department of State, Fioramonti & Fiori 2010:89). Enligt Chihyung Jeon var Chungs ekonomiska reformer en strategi för att öka det ekonomiska övertaget över Nordkorea för att på så vis minimera deras militära hot (Jeon 2010:55).

Enligt Lichao He har Sydkorea ingen tradition av ett civilsamhälle, det har inte funnits en sfär skild från staten och samhället. Det var först efter den Japanska ockupationen som sociala proteströrelser skapades som ifrågasatte den politiska makten (He 2010:273f). När militärregimen tog över makten efter Korea

kriget fanns det politiska krafter som representerade en stor del av den sydkoreanska befolkningens åsikter som krävde stora politiska förändringar. Dessa grupper var förtryckta under de auktoritära regimerna. Efter Koreakriget var endast regeringsstödda organisationer tillåtna (He 2010:274).

Enligt tidigare diskussion ansåg Garry Rodan att industrialiseringen i Östasien skapade stora sociala förändringar och medelklassen växte (Rodan 2003:307). Enligt André Béteille är historien om civilsamhället sammanflätat med medelklassens framväxt och här kan man återkoppla, vilket Béteille gör, till Hegels definition av civilsamhället som det borgerliga samhället, "bürgerliche Gesellschaft" (Béteille 2003:201). Den ökade levnadsstandarden kan ha lett till att människor krävde en sfär fri från staten. En sfär som vi tar upp under avsnitt 3.1 med Hegels tankar där människor ville ha större frihet från just statlig och byråkratiska inblandning.

Enligt Freedomhouse var det medelklassen och studenter som ledde protesterna mot regimen som påbörjade sin demokratiska transition 1987 efter att ledaren Chun Doo-hwan accepterade kraven på att hans efterföljare skulle väljas i en valprocess (Freedomhouse 2). Det var gatudemonstrationer och våldsamma protester som pågick under juni månad 1987 som fick den sydkoreanska regimen att anta the "June 29 Declaration of Democratic reform" (Shin & Tusalem 2009:362) och det första valet hölls i december samma år (Freedomhouse 2).

Lorenzo Fioramonti och Antonio Fiori anger att det sydkoreanska folket var splittrat, de kunde inte enas över en gemensam politisk strategi och inte heller en enhetlig ideologi. Medelklassen som tjänande på regimens ekonomiska politik, deltog inte i protesterna till en början utan vissa till och med visade öppet sitt stöd för den sittande regimen. Det var först när ledare Chun Doo-hwan genomförde vissa politiska reformer 1983 för att legitimera regimens fortlevnad, som medelklassen inkorporerades i de regimkritiska rörelserna (Fioramonti & Fiori 2010:89-90).

He poängterar inte medelklassen roll i demokrati-rörelsen utan visar på att fackföreningar och även studenter var viktiga aktörer. Studenterna sågs enligt He som orädda och moraliskt överlägsna och fick på dessa grunder en framträdande roll som påtryckare på regimen. Under 1980-talet bildades flera rörelser som hade rötter i universiteten. He anser också att det kristna samfundet hade en viktig position i civilsamhället. Ända sedan Japans ockupation upphörde, hade kyrkan varit i konflikt med den sydkoreanska staten och kristna ledare krävde en autonom sfär och civila rättigheter (He 2010:274-275).

Rodan anser att det fanns ett större självständigt utrymme för politiska rörelser att agera i Sydkorea jämfört med andra Östasiatiska länder såsom Singapore, Indonesien och Malaysia (Rodan 2003:308) vilket kan förklara varför de sociala rörelserna var en kraftig påtryckare på regimen.

He menar att Sydkoreas sociala rörelser var kraftfulla och skiljde sig från andra länders på grund av att de hade ett klart och tydligt politiskt mål, vilket mobiliserade en stor del av befolkningen samt att de har en kontinuitet av social aktivism (He 2010:275).

I valet 1987 kunde dock inte den politiska oppositionen enas under en kandidat och Chun Doo-hwans allierade Roh Tae-woo vann valet (Freedomhouse 2)

Lichao påpekar att efter demokratiseringen fortsatte den sociala aktivismen (He :2010:275). I valet 1992 vann Kim Young-sam som blev vald till Sydkoreas första civila president (Freedomhouse 2) och efter regimskifte har socialrörelser haft ett stort inflytande i den politiska processen. 65% av landets NGO:s som har registrerats, bildades efter transitionen. Fackföreningsrörelser har fått ett större inflytande i förhandlingsprocesser, organisationer har agerat självständigt från staten och har stor möjlighet till inflytande (He :2010:275-276).

He diskuterar också att de sociala rörelserna har blivit mindre radikala (He 2010:276) och man kan där göra en koppling till Mary Kaldor som vi skrev under 3.2.1 att sociala rörelser, för att få igenom sina krav måste modifiera dem samtidigt som staten anpassar sig. Det är en ömsesidig process.

4.1.3 Sydkoreas sociala rörelser - en förutsättning för demokratisering?

Rodan anser att politisk pluralism och krav på politiska förändringar kan uppkomma utan att det finns ett civilt samhälle. Sociala rörelser kan vara en viktig faktor (Rodan 2003:306).

Enligt He, var sociala rörelserna mycket viktiga i Sydkoreas demokratiska transition (He 2010:274). Som Mahajan refererar till Birnbaum som vi skriver under 3.1.2 så mobiliserar sig ett svagt civilsamhälle under en stark stat mot staten (Mahajan 2003:179) något som kan appliceras på fallet Sydkorea. Blir trycket starkt mot regimen och regimen väljer att acceptera kraven istället för att slå tillbaka kan de sociala rörelserna kanske ses som en viktig faktor för förändring.

Man kan även återkoppla till Claibourn och Martin som vi diskuterar under 3.1.2, som säger att under auktoritära regimer är informella och formella nätverk viktiga. Utan en naturlig fri politisk sfär kan människor träffas på andra platser och organisera sig, och sprida information för att vara en aktiv rörelse emot regimen. Kanske var just därför studenter och arbetare en viktig politisk faktor i Sydkorea. De kunde träffas på sina arbetsplatser och universiteten för att diskutera politik.

Även Don Chull Shin och Rollin F. Tusalem anser att proteströrelser spelade en stor roll. Från den 10 till 29 juni 1987 pågick demonstrationer ute på gatorna om kravet på att det skulle hållas val om presidentposten (Shin & Tusalem 2009:362). Men enligt Shin och Tusalem var externa aktörer även delaktiga i demokratiseringsprocessen. Regimen kunde välja att avstyra demonstrationerna med våld men samma år skulle de olympiska spelen hållas i landet och påtryckningar från USA och den internationella olympiska kommittén samt fortsatta folkliga protester gjorde att regimen slutligen accepterade folkets krav och den demokratiska transitionen hade påbörjats (Shin & Tusalem 2009:362).

Enligt Christian Welzel ligger beslutet att demokratisera alltid i händerna på eliten (Welzel 2009:85).

4.1.4 Alternativa förklaringar

Finns det andra faktorer som har varit viktiga i Sydkoreas transformation? Kapitalism kan enligt Christian Welzel leda till att kontrollen över ett lands resurser sprids över en större del av samhället (Welzel 2009:80). När fler maktcentra uppstår kan staten suveränitet hotas och kravet på politisk pluralism uppstå (Rodan 2003:307). Som ovan nämnt så liberaliserade Sydkorea ekonomin, regimen behöll kontrollen över marknaden men de reformer som genomfördes gjorde att industri- och därmed den ekonomiska sektorn växte. Medelklassen som tjänade på regimen politik ville inte, enligt Fioramonti och Fiori, störta det auktoritära styret.

Men kapitalism behöver inte per automatik leda till demokrati. Welzel skriver i sin text att kapitalism i Europa skapade grunden för demokrati men allmän rösträtt uppstod först i samband med industrialiseringen, när arbetarklassen kämpade för politisk inflytande. (Welzel 2009:77) Med detta resonemang krävs det inte enbart att marknadsekonomi införs för att utmana den statliga kontrollen, och skapa demokrati utan det behövs en politisk kamp bland folket. Är sociala rörelser en viktig del i denna politiska kamp?

Den politiska kampen för allmän rösträtt kunde inte endast genomföras av arbetarklassen eller medelklassen var för sig. Det skedde först när medelklassen inte stod ställning emot arbetarklassen. Och det skedde när medelklassen ansåg att det inte kunde göra en bättre allians med staten eller aristokratin något som Welzel refererar till Collier och även Moore (Welzel 2009:77-78).

I de studier vi har gjort går denna teori att applicera även på Sydkorea. Det var först när medelklassen ställde sig på arbetarna och studenternas sida som oppositionsrörelsen blev tillräckligt stark för att utmana den auktoritära regimen.

I Sydkoreas fall skulle man kunna använda moderniseringsteorin som en möjlig förklaring till demokratisering. Den teori som hävdar att modernisering är en positiv faktor för att en transition ska påbörjas. Det är lite svårare att finna vad i moderniseringen som är viktig. Det kan handla om tillväxt, urbanisering, ökad inkomstnivå, ökad utbildningsnivå, teknologisk utveckling, infrastruktur, ökade informationsspridning etc. (Welzel 2009:81). Eller så är det en samverkan mellan dessa som gör att maktbalansen mellan elit och massa ändras till fördel för massan. Det är den maktförändring som underlättar en demokratisering (Welzel 2009:81). Utbildningsnivån i Sydkorea mätt i procent, brutto i Secondary school, har ökat sen 1971. Secondary school är en påbyggnad på Primary school. Primary School innebär grundläggande färdighet i läsning, skrivning, räkning och kunskaper i bland annat historia, naturvetenskap och samhällskunskap. Secondary School är mer specialinriktad utbildning som syftar till att lägga grund för en

livslångt lärande (Worldbank 1) Sydkorea har haft en hög ekonomisk tillväxt (U.S Department of State) och andelen av befolkningen som bor i städer har ökat i Worldbanks mätningar från 1960 (Worldbank 2)

I slutändan är det ändå eliten som bestämmer men moderniseringen ökar människor förmåga till kollektiv aktion som sätter press på regimen (Welzel 2009:86).

Enligt Welzel kan man inte utesluta externa aktörer i en demokratiseringsprocess och det faktum att demokratisering i världen har skett enligt internationella demokratiseringsvågor (Welzel 2009:81). Internationella allianser kan vara en påtryckande faktor (Welzel 2009:81f) något som Shin och Tusalem anser att USA var på Sydkorea (Shin & Tusalem 2009:362). Welzel menar dock att interna faktorer påverkar om demokratiseringen blir lyckosam eller inte och externa aktörer endas öppnar upp möjligheten för en förändring (Welzel 2009:82).

4.2 Indien

4.2.1 Historisk bakgrund

Enligt freedomhouse's index över olika länders demokratiska status rankas Indien som free, vilket innebär att de är just en demokrati (Freedomhouse 1) Vad det är som just gör Indien till ett intressant fall att studera ur demokratiserings synpunkt är just det att förklaringen av landets transition inte passar in bland de vanliga demokratiseringsteorierna. Flertalet forskare anser att Indien är något utav en oväntad demokratisk stat. (McMillan 2008:733).

Indien inledde sin transition under en tidsperiod då ett flertal självständighetsrörelser världen över bland de koloniserade länderna var i full gång. Vad som får landet att särskilja sig från alla kolonier som kämpade för självständigheten, är att Indien nästan var ensamt om ett demokratiskt styre bland de postkoloniala länderna när självständigheten uppnåtts (McMillan 2008:736). Efter att Indien uppnådde självständighet från Storbritannien 1947 (Guha 2007:xii,3) så stod 1950 den nya staten Indiens konstitution klar efter att ha blivit bearbetad under tre år (Guha 2007: 103) I konstitutionen garanterades medborgarna i landet grundläggande fri- och rättigheter, så som föreningsfrihet och yttrandefrihet vilket i sin tur legitimerade civilsamhället i landet (Tandon & Mohanty 2003:14) Och följande år efter konstitutionens instiftande, åren 1951-1952, alltså endast ett fåtal år efter självständigheten höll man fria och rättvisa val i landet (McMillan 2008:736).

4.2.2 Civilsamhället i Indien

Varför Indien passar in som ett av våra fall i studien har tidigare nämnts i metod delen nämligen att Indien hade ett civilsamhälle innan demokratiseringen av landet skedde. För från 1830 fram till 1940 bildades ett flertal sociala reformerings-rörelser bland landets intellektuella och dessa blev sedan förespråkare för en liberalisering av landet (Narayan 2003:115). Och vilken roll de sociala rörelserna har spelat i Indien går bland annat att se i exemplet om protesterna mot saltskatten i Indien under 1930-talet. För det var efter dessa protester så började den brittiska regeringen göra förhandlingar med den nationalistiska rörelsen om möjligheterna som fanns för att ge den dåvarande kolonin eget herravälde (Guha 2007:xv). Efter självständigheter kan man argumentera för att demokratiseringen av Indien var elitled eftersom Indiens första premiärminister Jawaharlal Nehru själv ansåg och accepterade demokrati som den bästa formen av styre för den nya staten (Guha 2007:5,148). Men enligt flertalet forskare var det ett samspel mellan de sociala rörelserna tillsammans med eliterna för att uppnå transitionen. McMillan hävdar till exempel att det var tack vare hur självständighetens aktörer såg ut som utfallet blev som det blev. Alltså formen på det forna brittiska styret och den ideologi och organisationsförmågan som den nationalistiska självständighetsrörelsen hade som ledde till autonomi och demokrati för Indien (McMillan 2008:741). Lijphart menar på att processen var elitled men att den lyckades eftersom att eliterna anpassande styret av landet efter protesterörelsernas utmaningar och krav och det var det som gjorde att den indiska demokratin kunde konsolideras (Lijphart i McMillan 2008:742). Medan Ganguly påstår att den nationalistiska rörelsen kan berättigat hävda att varje steg mot autonomi och demokrati var resultatet av den nationalistiska rörelsens politiska uppskakning av det auktoritära koloniala styret (Ganguly i McMillan 2008:737). Ett exempel på en social rörelse är Indian National Congress (INC) som i dag är ett politiskt parti men som under Gandhi verkade som en mass rörelse som utmanade den brittiska regimen i landet (McMillan 2008:737-738).

Även fast sociala rörelser existerade sedan 1800-talet, fanns det näst intill inget föreningsliv i Indien innan 1920. Men efter det fick det sig ett uppsving tack vare Gandhi och den nationalistiska rörelsens två mål, att socialt reformera Indien och självstyre från britterna. När de väl blivit etablerade av den nationalistiska rörelsen, tog civilsamhället rollen som den som begränsade det politiska beteendet i landet (Varshney 2001:363-364). Så om man ser på Indien som fall så kan man utläsa av empirin att de sociala rörelserna i landet utvecklades innan föreningslivet, eller med andra ord de sociala rörelserna i landet bildade föreningslivet. Och som det argumenterats ovan så spelade de sociala rörelserna tillsammans med eliterna en viktig roll i utfallet demokrati för landet.

5 Analys

Som vi refererar till Natalia Leki under 3.1.2 så är empirin där civilsamhället spelat en stor roll i demokratiska transitioner omdebatterad. Vi har ovan tittat på två länder med olika traditioner av just civilsamhälle och sett att det har haft en betydande faktor för ländernas demokratisering. I Sydkorea som inte haft något legalt civilsamhälle under auktoritärt styre var det sociala rörelser som var den viktigaste faktorn. Medan Indien hade ett blomstrande civilsamhälle där de sociala rörelserna hjälpte till att skapa föreningslivet innan transitionen.

Därför efter att ha kollat närmare på de här två fallen tror vi att sociala rörelser är en viktig del av civilsamhället för att en transitionsprocess ska ske. Vad som går att ifrågasätta utifrån ett av våra fall, Sydkorea är att civilsamhället som en politisk kultur som måste finnas för att en demokratisk transition ska påbörjas. Om man däremot ser civilsamhället som en process som Elliot anser under 3.1.3, en förhandling mellan olika aktörer kan civilsamhället spela en stor roll.

Däremot så kan civilsamhället som politisk kultur uppstå efter demokratisering. En majoritet av Sydkoreas NGO:s bildades efter transitionen och fackföreningar och andra organisationer fick inflytande i den demokratiska staten. På fallet Indien där det fanns en politisk kultur passar den teorin bättre in. Men vad som är gemensamt för våra två fall är att sociala rörelserna var grunden till demokratisering och civilsamhälle.

Vi ser på själva utvecklandet av demokratiseringsprocessen att det är missnöjet mot det rådande styret bland landets exempelvis intellektuella som i sig kan skapa sociala rörelser som efterhand. Tack vare information ut till landets medborgare, kan de växa sig till stora massrörelser. De är hos dessa som eliterna sedan kan se missnöjet och inser att de förlorar mer (i form av risken för inbördeskrig eller avsättning) om de inte böjer sig för massrörelsens krav på en liberalisering av landet. När sedan demokrati implementeras i landet, öppnas regimen och politiken upp och oppositions partier och diverse föreningar kan bildas och börja verka i samhället.

Här får vi stöd av Tandon som säger att själva civilsamhället ger en möjlighet för att upprätthålla det goda styrelseskicket som finns i demokrati medan det är sociala rörelser som skapar trycket för förändring av ett styrelseskick. (Tandon 2003:75)

Vi stämmer in i Welzel resonemang under 4.1.3 att det är eliterna som står för det slutgiltiga beslutet för en transition ska påbörjas. INC hade den makten i Indien och valet låg hos den auktoritära regimen i Sydkorea som kunde välja att acceptera folkets och de externa aktörernas krav eller slå tillbaka. Massans

mobiliseringsförmåga och styrka påverkar utfallet. Sociala rörelser kan därför inte bara omfatta en marginell grupp i samhället. Det var först när det blev en massrörelse i Indien och när Sydkoreas intellektuella och arbetare fick med sig medelklassen, det vill säga en stor del av befolkningen bakom sig, som trycket blev tillräckligt starkt för att ifrågasätta regimen.

Vår aktivistiska definition på civilsamhället där sociala rörelser inberäknas verkar vara hållbar när vi har undersökt Indien och Sydkorea. Det var sociala rörelser som var den del av civilsamhället som startade demokratiseringsprocessen. Valet att inte inberäkna politiska partier kan också anses strategiskt då den auktoritära regimen i Sydkorea inte tillät någon politisk opposition. Man kan tänka att många länder som har auktoritärt styre gör samma val som Sydkoreas regim. Därför tror vi att politiska partier inte är en viktig del som måste finnas för att civilsamhället ska påverka i en demokratiseringsprocess. I alla fall inte i den kontext som vi har utfört vår studie.

Är civilsamhället euro-centrerat? Eftersom vi ställer oss kritiska till antagandet att civilsamhället är en politisk kultur som har sin utgångspunkt i Västeuropa tror vi inte att det behöver finnas vissa ”västerländska” värden i begreppet. Vi ser snarare civilsamhället som Elliots definition av en politisk process där sociala rörelser, föreningar och organisationer samverkar och förändrar samhället. Denna process tror vi är möjlig i alla delar av världen vilket både Indien och Sydkorea är exempel på. Trots att vår studie visar på att civilsamhället har spelat en viss roll är kanske inte generaliseringsmöjligheten så omfattande eftersom vi inte gjort en flerfalls-studie utan endast använt oss av två stycken fall. Däremot har vi testat teorins slagkraft på dessa fallen och där ur kan man se att civilsamhället har varit delaktiga i demokratiseringsprocessen och där sociala rörelser har påverkat regimen mest till att vilja förändra sitt styrelsesätt.

6 Slutsats

Demokrati är något som sägs vara det alternativ av styrelsesätt att föredra i dag (Rose, 2009:11), men, som man ur vår studie kan utskilja, vägen dit ser inte den samma ut i alla länder. Vi har i vår uppsats argumenterat för civilsamhällets roll i en demokratiseringsprocess, och framförallt vad det är i civilsamhället som får stater att vilja genomgå transitionen.

Ett problem som finns är att det kan vara svårt att veta vad som kommer först; skapar civilsamhället demokrati eller är det demokratin som skapar ett civilsamhälle (Walzer, 2003:79)? När vi såg närmre på fallen Indien och Sydkorea kom vi fram till i vår analys att de två begreppen kan sägas vara ömsesidigt beroende av varandra, eftersom sociala rörelser hjälper till att skapa demokrati och demokratin öppnar upp för föreningslivet. Civilsamhället har haft en viss påverkan på att transitionen ska ske, detta har skett i samverkan med de styrande eliterna, så det går inte att påstå att civilsamhället själva skapar demokrati, eftersom det i slutändan är eliterna som styr utfallet.

Efter att ha spenderat tid med teorier om civilsamhället fick vi oss en liten föräning om att det kunde vara just sociala rörelser som låg i grunden för förändring av samhället. Detta kan senare ha påverkat vår syn på fallen men vi väljer att se på oss själva som öppna för att om möjlighet skulle getts att förkasta den förhandsuppfattningen.

Ett problem som dock uppstår för oss är att även om detta stämmer in på de fall och den kontext vi befinner oss i vår studie innebär det inte att man kan generalisera den på alla demokratiseringsprocesser. Här öppnar vi upp så att andra kan pröva om den teori som har utvecklats ur vår studie fungerar i andra delar av världen på andra demokratier.

7 Referenser

- Béteille, André (2003) "Civil Society and Its institutions" i Elliott, Carolyn M. (red.) (2003). *Civil society and democracy: a reader*. New Delhi: Oxford University Press
- Chandhoke, Neera, (2003) " A Critique of the Notion of Civil Society as the 'Third Sphere'" i Tandon, Rajesh. & Mohanty, Ranjita. (red.) (2003). *Does civil society matter?: governance in contemporary India*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, s.27-58
- Edwards, Michael (2009). *Civil society*. Cambridge: Polity
- Elliott, Carolyn M. (red.) (2003). *Civil society and democracy: a reader*. New Delhi: Oxford University Press
- Esaiasson, Peter – Oscarsson, Henrik – Gilljam, Mikael – Wängnerud, Lena (2007). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 3., [rev.] uppl. Stockholm: Norstedts juridik
- Fioramonti, Lorenzo – Fiori, Antonio (2010) "The Changing Roles of Civil Society in Democratization: Evidence from South Africa (1990-2009) and South Korea (1987-2009)" i *African and Asian studies* 9 s.83-104
- Guha, Ramachandra (2007). *India after Gandhi: the history of the world's largest democracy*. London: Macmillan
- Haerpfer, Christian W. (red.) (2009). *Democratization*. Oxford: Oxford University Press
- He, Lichao 2010 "Social Movement Tradition and the Role of Civil Society in Japan and South Korea" i *East Asia* (2010) 27:267-287
- Jeon, Chihyung 2010 "A Road to Modernization and Unification- The Construction of the Gyeongbu Highway in South Korea" i *Technology and Culture*, Vol. 51, N1, January 2010, pp. 55-79
- Kaldor, Mary (2003). *Det globala civilsamhället: ett svar på krig*. Göteborg: Daidalos

- Landman, Todd (2008). *Issues and methods in comparative politics: an introduction*. 3. ed. London: Routledge
- Letki, Natalia, (2009) "Social capital and civil society" i Haerpfer, Christian W. (red.) (2009). *Democratization*. Oxford: Oxford University Press
- Mahajan, Gurpreet (2003) "Civil Society and Its Avatars – What happened to Freedom and Democracy" i Elliott, Carolyn M. (red.) (2003). *Civil society and democracy: a reader*. New Delhi: Oxford University Press
- McMillan, Alistair, 2008. "Deviant democratization in India" *Democratization*, vol. 15, no.4 pp. 733-749
- Moon, Seungsook (2010) "The Interplay between the State, the Market, and Culture in Shaping Civil Society: A Case Study of the People's Solidarity for Participatory Democracy in South Korea" i *The Journal of Asian Studies* vol.69 No 2 s.479-505
- Narayan, Jayaprakash, (2003) "The Crisis of Governance" i Tandon, Rajesh. & Mohanty, Ranjita. (red.) (2003). *Does civil society matter?: governance in contemporary India*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, s.77-124
- Oommen, T.K, (2003), "Civil Society and the Goal of Good Governance" i Tandon, Rajesh. & Mohanty, Ranjita. (red.) (2003). *Does civil society matter?: governance in contemporary India*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications s.125-144
- Putnam, Robert D., Leonardi, Robert & Nanetti, Raffaella Y. (1993). *Making democracy work: civic traditions in modern Italy*. Princeton, N.J.: Princeton University Press
- Rodan, Garry (2003) "Civil Society and Other Political Possibilities in Southeast Asia" i Elliott, Carolyn M. (red.) (2003). *Civil society and democracy: a reader*. New Delhi: Oxford University Press
- Rose, Richard (2009), " Democratic and Undemocratic States" i Haerpfer, Christian W. (red.) (2009). *Democratization*. Oxford: Oxford University Press s. 10-23
- Rossi, Federico M – della Porta, Donatella, (2009) "Social Movements, Trade Unions, and Advocacy Networks" i Haerpfer, Christian W. (red.) (2009). *Democratization*. Oxford: Oxford University Press, s.172-185

- Shin, Chull Doh – Tusalem, F. Rollin. (2009) “East Asia” i Haerpfer, Christian W. (red.) (2009). *Democratization*. Oxford: Oxford University Press
- Tandon, Rajesh. & Mohanty, Ranjita. (red.) (2003). *Does civil society matter?: governance in contemporary India*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications
- Tandon, Rajesh. & Mohanty, Ranjita. (2003) “Introduction” i Tandon, Rajesh. & Mohanty, Ranjita. (red.) (2003). *Does civil society matter?: governance in contemporary India*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, s.9-23
- Tandon, Rajesh, (2003), “The Civil Society – Governance Interface” i Tandon, Rajesh. & Mohanty, Ranjita. (red.) (2003). *Does civil society matter?: governance in contemporary India*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, s.59-76
- Taylor, Charles (2003), “Modes of civil society” i Elliott, Carolyn M. (red.) (2003). *Civil society and democracy: a reader*. New Delhi: Oxford University Press
- Varshney, Ashutosh, 2001. 'Ethnic Conflict and Civil Society: India and Beyond'. *World Politics*, vol. 53, no. 3, pp. 362-398.
- Walzer, Michael (2003) “The Idea of Civil Society- A Path to Social Reconstruction” i Elliott, Carolyn M. (red.) (2003). *Civil society and democracy: a reader*. New Delhi: Oxford University Press
- Welzel, Christian (2009) “Theories of democratization” i Haerpfer, Christian W. (red.) (2009). *Democratization*. Oxford: Oxford University Press

Internetkällor:

U.S Department of State, Hemsida [elektronisk] 2010,
<http://www.state.gov/r/pa/ei/bgn/2800.htm#econ> Hämtdatum: [2010-12-28]

Worldbank 1

World Bank, Hemsida [elektronisk] 2010,
<http://data.worldbank.org/indicator/SE.SEC.ENRR/countries/KR-4XS?display=graph> Hämtdatum: [2010-12-28]

Worldbank 2

World Bank, Hemsida [elektronisk] 2010,
<http://data.worldbank.org/indicator/SP.URB.TOTL.IN.ZS/countries/KR-4E-XS?display=graph> Hämtdatum: [2010-12-28]

Freedomhouse 1:

Freedomhouse, Hemsida [elektronisk] 2010,
Tillgänglig:<http://www.freedomhouse.org/template.cfm?page=22&year=2010&country=7840> Hämtdatum: [2010-12-27]

Freedomhouse 2

Freedomhouse, Hemsida [elektronisk] 2010,
Tillgänglig:<http://www.freedomhouse.org/template.cfm?page=363&year=2010&country=7854> Hämtdatum: [2010-12-26]